

SKAUG BARNEHAGE

HANDLINGSPLAN

MOT MOBBING OG KRENKELSER I
BARNEHAGEN

INNHOLD

Innledning	3
Forankring i lovverk	4
Definisjon på mobbing og krenkelser.....	5 og 6
Forebyggende arbeid.....	6
Hvordan avdekke mobbing og tiltak når det skjer.....	7
Tiltaksplan ved mobbing	8
Referat fra møte vedrørende mobbing.....	9
Aktivitetsplan mobbing.....	10

INNLEDNING

Nasjonal og internasjonal forskning har de senere årene slått fast at det forekommer mobbing i barnehagen. Det presiseres at arbeidet mot mobbing derfor må starte tidlig, før skolealder og i barnehagen, i nært samarbeid med barnas hjem. De voksnes holdninger og handlinger står sentralt i arbeidet med å forebygge mobbing blant barnehagebarn.

Denne beskriver hva mobbing er, hvilke lover dette arbeidet er forankret i og det beskriver hva vi skal se etter for å avdekke mobbing mellom barn eller voksne, samt hvilke tiltak som må iverksettes dersom vi mistenker mobbing. Foreldres ansvar og samarbeid med barnehagen løftes også frem da barna også inngår i sosiale systemer utenfor barnehagen. Foreldrene er også den viktigste støttespilleren for barnet, uansett hvor mobbingen foregår.

Vi vet at barn kommer til barnehagen med ulike forutsetninger. Noen barn finner seg raskt til rette, og oppnår umiddelbart god kontakt med andre barn og voksne. Andre barn kan streve, er mer engstelige, og trenger mye støtte for å bli trygge i barnehagen. Dette fordrer inkluderende voksne som ser hele barnegruppen, så vel som det enkelte barn. Det krever et inkluderende barnesyn, der de voksne identifiserer barn som utsettes for negative handlinger fra andre barn og voksne, og som handler deretter. De ansattes oppmerksomhet skal være rettet inn mot barns lek og samspill for å sikre at ingen barn blir oversett i en hektisk hverdag.

Skulle vi oppdage at mobbing skjer i vår barnehage skal vi være beredt til å handle raskt, og sette inn umiddelbare tiltak. Dette skal alltid skje i nært samarbeid med foreldrene. Det er helt sentralt at foreldre og ansatte samtaler og samarbeider om hvordan barna på best mulig måte blir en aktiv del av tiltakene som de voksne iverksetter.

FORANKRING I LOVVERK

Barnehagelovens § 41, 42 og 43, samt Rammeplan for barnehagen, stiller krav til barnas barnehagemiljø og til forebygging/håndtering av mobbesaker.

Lovverk og Rammeplan presiserer blant annet:

- Personalet skal forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.
- For å forebygge mobbing skal barnehagene jobbe aktivt for å gi barna et godt omsorgs- og læringsmiljø i nær forståelse og samarbeid med barnets hjem. Barnehagene skal formidle grunnleggende verdier som felleskap, omsorg og medansvar, og gi en etisk oppdragelse isamarbeid med barnas hjem.

Barnehageloven sier følgende:

§ 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

- Barnehagen har en plikt til å følge med og skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestengning, mobbing, vold, diskriminering og trakassering.
- Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.
- Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

§ 42 Aktivitetsplikt, når ett eller flere barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø:

1. Plikt til å følge med
2. Plikt til å melde fra til styrer
3. Plikt til å undersøke
4. Plikt til å sette inn tiltak
5. Plikt til å lage en skriftlig plan

DEFINISJON AV MOBBING OG KRENKELSER

Vilkårlig erting er ikke mobbing. Konflikter og enkelttilfeller av slåssing og utestenging er heller ikke mobbing. Vi snakker altså ikke om mobbing når barn plutselig blir sinte på hverandre, tar leker fra hverandre eller springer opp i raseri over ett eller annet.

Mobbing er mer alvorlig

- Mobbing er når en person eller en gruppe gjentatte ganger og over tid plager og trakasserer et offer.
- Mobbing handler om makt og avmakt, og det er et skjevt maktforhold mellom den som mobber og den som blir mobbet
- Mobbing blant småbarn kan forebygges ved at voksne er oppmerksomme på det enkelte barns trivsel og på samværsmonstre i barnegruppen
- Mobbing i barnehagen kan stoppes av aktivt deltagende voksne som griper inn når det er nødvendig

Mobbing i barnehagen dreier seg om at noen barn plages og fornedres systematisk.

Midlene som brukes kan være slag og spark, ignorering, utestenging og erting. Men disse maktmidlene benyttes ikke tilfeldig, og de rammer ikke tilfeldig. De brukes systematisk over tid og rammer gjerne ett enkelt barn på avdelingen.

KRENKELSER

Det skal ikke være høy terskel for hva som anses som krenkelser som barn kan utsettes for, og som barnehagen ikke skal godta. Det vil alltid gi grunnlag for mistanke dersom et barn selv eller foreldre sier det har skjedd. Det skal også her presiseres at vi ansatte ikke bare har aktivitetsplikt dersom et barn blir mobbet/krenket av andre barn, men også dersom voksne krenker/mobber barn.

Krenking beskrives som:

- Samlebegrep for ord eller handlinger der en persons verdighet eller integritet blir krenket.
- Enkeltstående ytringer eller handlinger, til gjentatte episoder
- Mobbing, vold, rasisme, trakassering og diskriminering
- Krenkelser kan være fysiske, psykiske, verbale, non-verbale og relasjonelle.

- Rettslig standard. Det betyr at de til enhver tid gjeldene moralske og sosialt aksepterte handlingsnormer i samfunnet legges til grunn for å vurdere om det har funnet sted.

Hvordan viser krenkelser fra voksne seg?

- Å bli ropt til eller kjeftet på
- Å bli latterliggjort
- Å bli ydmyket
- Å bli ignorert
- Å bli straffet

FOREBYGGENDE ARBEID

For å forebygge mobbing og krenkelser i Skaug barnehage skal vi jobbe for å skape et god og trygt barnehagemiljø for både barn og voksne, måten vi ønsker å gjøre dette på er blant annet ved å:

- Jobbe kontinuerlig med mobbing og forsikre oss om at alle ansatte har en felles forståelse for hva mobbing er, hvordan det kan forebygges, aktivitetsplikt og annet lovverk.
- Legge til rette for en god start i barnehagen, med primærkontakt. Sikre at barnet blir sett og møtt allerede fra første dag i barnehagen.
- Tett og godt samarbeid foreldre fra oppstart i barnehagen
- Skape felles verdier og vise disse tydelig i møte med barn og andre voksne
- Systematisk observere barn og barnegrupper
- Jobbe systematisk med samspill og sosial kompetanse
- Ha mobbing som tema både på leder, personal -og foreldremøter
- Utarbeide et system for observasjon, refleksjon og tilbakemeldinger blant de ansatte
- Kontinuerlig jobbe med arbeidsmiljøet slik at vi står samlet og har et godt samarbeid for å kunne forebygge krenkelser og mobbing

HVORDAN SKAL VI AVDEKKE MOBBING?

- Vektlegging av voksenrollen
- Jevnlig kartlegging av miljøet
- Reflektere og diskutere rundt miljøet, barnegruppe, de voksne og barnehagehverdagen på hvert personalmøte
- Åpenhet på avdelingen/huset om enkeltbarn
- Systematisk observasjon av barn
- Årlige barnesamtaler
- Foreldresamtaler
- Bevissthet alle aktiviteter i barnehagen - situasjoner som kan virke inkluderende/ekskluderende)
- Bruke Steg for Steg gjennom hele året. Vi skal også ha kontinuerlig arbeid med annen erfaringer innen sosial kompetanse og samspill
- Dele barna mest mulig inn i grupper

TILTAK NÅR MOBBING OPPSTÅR

Når mobbing avdekkes, iverksettes tiltaksplanen:

- Dersom mobbing er oppdaget skal pedagogisk leder og rektor informeres
- Samtaler med barna
- Foreldrene til offer og mobber informeres umiddelbart og kalles inn til samtale

Barnehagen lager tiltaksplan

- De ansatte informeres og blir oppfordret til å observere de involverte barna, utarbeide felles strategi blant de ansatte ved gjentakelse av mobbing
- Vurdere å informere hele barnegruppen
- Evaluering etter 1-2 uker. Eventuelt videre tiltak
- Oppfølgingsamtaler med de involverte barna
- Oppfølgingsamtale med foreldrene • Evaluering videre en gang pr. måned inntil saken er løst

TILTAKSPLAN VED MOBBING

Tiltak	Ansvar	Gjennomført – signatur og dato
1) Den som observerer mobbing tar dette opp umiddelbart med pedagogisk leder eller nærmeste leder. Beskriv så konkret som mulig hva som har skjedd. Hva gjorde barna/barnet? Hvordan har den voksne forholdt seg? Bli enige om videre tiltak.	Alle	
2) Snakk med de barna det gjelder om det som har skjedd. Vurder om barna skal snakkes med hver for seg eller sammen. Spør barna om de har forslag til hva vi kan gjøre. Lages felles plan ut i fra det barna og ansatte har kommet frem til.	Pedagogisk leder, eventuelt den ansatte barnet føler seg mest trygg på	
3) Samtale med foreldre til begge parter	Rektor/Pedagogisk leder	
4) Hele personalet informeres	Rektor/Pedagogisk leder	
5) Evaluerer etter 1-2 uker på avdelingsmøte. Hvordan har det gått? Må noe endres?	Rektor/Pedagogisk leder og øvrig personal	
6) Oppfølgingssamtale med barna etter 1-2 uker. Hvordan går det?	Pedagogisk leder, eventuelt den ansatte barnet føler seg mest trygg på	
7) Oppfølgingssamtale med foreldre etter 2 uker	Rektor/Pedagogisk leder	
8) Evaluer minimum én gang i måneden til saken eventuelt er løst	Pedagogisk leder med øvrig personal	

REFERAT FRA MØTE VEDRØRENDE MOBBING

Skjemaet legges i barnets mappe

Møtedato:

Tilstede:

Hva saken gjelder	Tiltak videre	Ansvar

Dato og tid for neste møte:

Signatur ansatt: _____

Signatur foreldre: _____

Signatur foreldre: _____

AKTIVITETSPLAN – MOBBING

Referat fra møte med foresatte vedrørende krenkelse/mobbing i barnehagen

Dato:	Aktivitetsplan (§42) for:	Utfylt av:

Tilstede på møtet:

Bakgrunn aktivitetsplan:	Kort om status:	Tiltak (kan være flere)	Ansvarlig:

Dato og sted for oppfølgingsmøte:

Underskift foresatt 1:	Underskift foresatt 2:	Underskift pedagogisk leder: